Ankenævnet for Forsikring

Den 1. juli 2015 blev i sag nr. 87550:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Topdanmark Forsikring A/S
Borupvang 4
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har retshjælpsforsikring i Topdanmark Forsikring A/S. Hun klager over, at selskabet har afvist at yde forhåndstilsagn om retshjælpsdækning til en retssag vedrørende ansvar for en faldulykke.

Selskabet har anført, at klageren ikke har rimelig grund til at føre sagen.

Ved brev af 30/7 2013 til sin udlejer oplyste klageren, at hun den 18/7 2013 kl. 19 var udsat for en faldskade, og det fremgår videre bl.a.:

> "Jeg kom gående fra parkeringspladsen, op ad flisegangen langs nr. ..2 og ..4, for at komme til min lejlighed, som ligger i nr. ..8. Jeg havde været ude at handle og bar på to indkøbsposer. Da jeg var nået næsten hen ved indgangsdøren ud for nr. ..4, så jeg pludselig en mand, som fra græsset forsøgte, at springe op på en altan i stuen i blok …, til venstre for gangstien, bag opgang nr. ..0! Da jeg instinktivt rettede min opmærksomhed mod ham, kom jeg tilsyneladende til at gå lidt for yderligt ud i venstre side af flisegangen, hvor jeg pludselig styrtede omkuld og ned mod græsset/jorden. Ved dette fald vred jeg kraftigt om på venstre fod, som gjorde voldsomt ondt efter faldet! Jeg slog ligeledes min højre albue og hånd ned i fliserne, da jeg i faldet tog for mig! Det gik også ud over min hvidguldsring, som fik et skur hen over fliserne!
>
> Det var meget svært efterfølgende at komme videre hen og op i min lejlighed. Jeg måtte tilbringe aftenen og natten på sofaen, da jeg overhovedet ikke kunne støtte på venstre fod, som var både hævet og misfarvet efter faldet! Her tilbragte jeg i øvrigt de næste tre dage med benet eleveret! Jeg kunne hverken komme rundt i min lejlighed eller i bad!
> Næste morgen, efter faldet, ringede jeg til min læge, som sendte mig direkte til skadestuen på … sygehus. Her kunne det ved undersøgelse og røntgen konstateres, at jeg havde pådraget mig en fraktur i yderste mellemfodsknogle. Behandlingen her imod er 6-8 ugers hvile og aflastning af foden. Jeg måtte herefter aflyse bookede vagter, og melde mig syg!

Dette er ret så katastrofalt for mig og min økonomi, da jeg er privat vikar til sundhedssektoren. Det er i sommerferieperioden, vi har allermest vikararbejde. Efter sommerferien følger som regel en død periode, hvor der ikke bliver bestilt vikarer!

Senere kunne vi konstatere, at fliserne det pågældende sted overhovedet ikke ligger i niveau med græsset/jorden, som støder op til flisegangen! Flere steder ud for nr. ..4 er der flere cm. forskel i niveau, hvilket forårsager, at man kan vælte ned af flisegangen, hvis man, som jeg, er så uheldig at få trådt lidt yderligt på flisegangen. Samtidig kan der på jorden, ved yderste flise, ses spor efter et dæk fra en af de arbejdsvogne, som gårdmændene bruger. Det ser ud som om dækket har sat mærket en regnvejrsdag, hvilket har fået jorden op mod fliserne til at synke yderligere!"

I brev af 8/10 2013 til klageren anførte udlejerens ansvarsforsikringsselskab bl.a.:

"Du oplyser, at uheldet sker kl. 19 - hvor det - efter årstiden - stadig er lyst.
I nærheden af nr. …4 bliver din opmærksom rettet mod altanerne i blok …, og du kommer derfor til at gå yderligt på fliserne, hvorved du pludselig falder og kommer tit skade.
Du oplyser, at årsagen tit faldet er, at fliserne i kanten af arealet ikke ligger i niveau med græsset/jorden.

For at rejse - og gennemføre - et krav overfor … [udlejer], skat du føre bevis for, at uheldet er sket grundet …[udlejer]s fejl, forsømmelse eller anden uagtsomhed, og dette skal være direkte årsag til din skade.

Af de medsendte billeder fremgår det tydeligt, at fliserne ligger i niveau med hinanden og at gangarealet er både plant og velanlagt.
Det er ikke noget krav, at arealet ved siden af et fliseareal skat være i niveau med fliserne, idet fliseareralet også er gangarealet.

Som sagen er oplyst overfor os, er det vores opfattelse, at gangarealet er både bredt, plant og velanlagt, og at uheldet ikke skyldes forhold, der kan bebrejdes … [udlejer], men alene skyldes, at din opmærksomhed fanges af begivenhederne i blok ...

På baggrund af dine oplysninger sammenholdt med billederne, kan vi meddele dig, at … [udlejer] efter vores opfattelse ikke kan pålægges erstatningsansvar for dit uheld, og som følge heraf kan vi ikke tilbyde dig erstatning i denne sag."

I brev af 12/10 2013 til modpartens ansvarsforsikringsselskab bemærkede klageren bl.a.:

"Sagen er den, at det faktisk KUN er ved dette område/flisegang, at fliserne er 3 cm. højere end resten af arealet som støder op til, og kun i den ene side af flisegangen. Fliserne ligger som de skal i modsatte side, som støder op til beplantningen foran husene! På noget af flisegangen, langs flisegangarealet, ud mod græsområdet, hvor fliserne stadig ligger, som de er lagt, kan man gå direkte ud på græsset uden den nævneværdig niveauforskel, som gjorde, at jeg vrikkede om på min fod, faldt og brækkede den!

Det kan samtidig diskuteres, hvor plant dette gangareal er, da der i modsatte ende af flisegangen er opstået en forhøjning midt på fliselægningen som har gjort, at fliserne har forskubbet sig, samt at man går på en bule, når man passerer der! Fliserne har, på grund

af skævheder, forrige år været omlagt på områderne her, hvorved det flere steder faktisk er blevet værre! Bulen her opstod efter omlægningen. Denne omlægning blev foretaget af det firma, som har lagt fliserne.

Den direkte grund til at jeg faldt på denne flisegang er, at jorden er sunket betydeligt på jord/græsområdet op til flisegangen, på der sket hvor jeg faldt. Dette af den årsag, at Lejerbos arbejdsvogne kører ud over kanten langs flisegangen, og at det ikke er blevet/ bliver udbedret! Hjulsporerne ses tydeligt på vedlagte fotos!"

I mail af 14/11 2013 til klageren har modpartens ansvarsforsikringsselskab fastholdt vurderingen af sagen, idet det bl.a. fremgår:

"Det er fortsat både vores - og … [udlejer]s - opfattelse, at uheldet ikke er sket på grund af fejl, forsømmelser eller anden uagtsomhed fra …[udlejer]s side, men derimod skyldes, at du ikke går på det dertil indrettede gangareal, og det gør du ikke - efter dine egne oplysninger - fordi du har rettet din opmærksomhed et andet sted.
Der er intet krav - rent juridisk - om at overgang mellem gangareal og andet areal skal være i niveau - hvilket bl.a. ses ved overgang mellem fortov (gangareal) og kørebane hvor der kan være meget store niveauforskelle.

Den omstændighed, at …[udlejer] har foretaget ændring og/eller forbedring af arealet, er ikke ensbetydende med, at der er tale om en fejl, men det hører til ganske almindelig vedligeholdelse - og når du er faldet der, er der ikke noget i vejen for, at man forsøger at imødegå lignende skader fremover.

Det er helt almindelig kendt ved domstolene, at vedligeholdelse - og i øvrigt også teknologisk udvikling - ikke er at betragte som en anerkendelse af tidligere skader med tilbagevirkende kraft."

Ved brev af 10/3 2014 til modpartens ansvarsforsikringsselskab har klagerens advokat bl.a. anført:

"I skrivelse af den 8. oktober 2013 anføres, at fliserne ligger i niveau med hinanden og at gangarealet er både plant og velanlagt.

I skrivelse af den 14. november 2013 anføres, at …[udlejer] har foretaget ændring og/eller forbedring af arealet for at imødegå lignende skader fremover.

Der synes ikke at være nogen sammenhæng i indholdet af de to skrivelser, der blot underbygger, at det var nødvendigt at omlægge flisearealet for at undgå fremtidige fald på det omhandlede flisearealet. Det er min opfattelse, at hvis gangarealet havde været 'plant og velanlagt', så havde …[udlejer] nu nok ikke omlagt flisearealet. Billedmaterialet, som er vedlagt som **bilag 1 og 2,** dokumenterer, at flisearealet ikke var plant og velanlagt.

Vedrørende ansvarsgrundlaget bemærker jeg, at …[udlejer] ikke blot bærer et culpa ansvar men et professionsansvar. …[udlejer]s personale har ved kørsel med tunge maskiner på og omkring gangarealerne påført området skader, og ved at undlade at udbedre skaderne har …[udlejer] pådraget sig et erstatningsansvar.

Jeg henviser også til normer for brolægning, hvorefter niveauforskellen i et anlæg mellem græs og fliser, som der hvor …[klageren] faldt, ikke må være mere end 5 mm. Som det fremgår af **bilag 2,** var niveauforskellen mellem fliser og græs på mellem 1,9 mm og 2,9 mm på det sted, hvor …[klageren] faldt. Afstanden mellem fliserne er desuden opmålt til mellem 10 og 18 mm. I følge normer for brolægning må afstanden maksimalt være 2 mm for betonfliser.

Der er ikke noget grundlag for at henføre ulykken til manglende opmærksomhed. Som fodgænger må man med rimelighed kunne forvente, at man kan færdes med et par indkøbsposer uden at *løbe* en risiko for at falde og komme til skade. Jeg bemærker, at Susanne har udvist ganske normal adfærd, og der foreligger ikke nogen oplysninger om, at hun ikke skulle have iagttaget den fornødne forsigtighed.

Jeg henviser desuden til U.1998.1061V, **Bilag 3.** Dommen slår fast, at manglende vedligeholdelse af fortov medfører et erstatningsansvar for faldulykker."

Modpartens ansvarsforsikringsselskab har i mail af 23/3 2014 til klagerens advokat bl.a. noteret:

"I denne sag er der tale om et gangareal, som er nyanlagt og dermed særdeles velholdt.
Den vedlagte dom De henviser til, omhandler en faldskade på en matrikel med et dårligt og misligholdt areal, og her er domstolene da heldigvis både strenge og retfærdige, og dermed er udfaldet af dommen korrekt.
Men da forholdene ikke er hverken ens eller nogenlunde sammenlignelige, kan dommens udfald ikke bruges analog denne sag.

Gangarealet er både bredt og plant.
Deres klient oplyser, at hun kommer gående, og da hendes opmærksomhed fanges at noget helt usædvanligt - formodentlig en tyv - bliver hendes opmærksom rettet på denne person, og hun kommer derfor udenfor gangarealet og træder på kanten/overgangen mellem fliser og jorden.
Det er …[klageren]s egen forklaring, og den illustrerer meget fint hvorfor hun kommer udenfor gangarealet.

Gangarealer har altid en kant - det var fliserne ud til gaden også i form af en høj kantsten. Her forventer man ikke, at kanten på fortov skal være i niveau for gaden,

At vores kunde har forsøgt at gøre arealet bedre, kan på ingen måde tages til udtryk for at de mener at der her varet noget som helst ansvarspådragende ved den eksisterende indretning, men vi kan ikke se, at det skal skade vores kunde at forsøge at imødekomme uheld på nogen måde hvis det kan lade sig gøre.

I denne sag fastholder vi, at gangarealet er plant og bredt nok til at færdes sikkert pa, og at uheldet alene skyldes, at …[klagerens] opmærksomhed fanges af et ikke helt almindelig hændelse, som hun er så optaget af, at hun kommer udenfor gangarealet.
Uheldet skyldes …[klagerens] egen uopmærksomhed."

5. 87550

Ved brev af 25/7 2014 til selskabet anmode klagerens advokat om retshjælpsdækning til en sag mod udlejeren.

Selskabet anmodede ved brev af 5/8 2014 om yderligere oplysninger i dagen, idet det bl.a. vedlagde "V.L.D. af 28. februar 2003, som efter vores opfattelse tager stilling til en situation, som er mere tilsvarende de forhold, der gjorde sig gældende i forbindelse med din klients falduheld".

I mail af 11/8 2014 til selskabet har klagerens advokat bl.a. anført:

> "Jeg har noteret mig indholdet af den medsendte dom. Jeg er fortsat af den opfattelse, at U1998.1016V er relevant i forhold til den problemstilling, som er under behandling i nærværende sag. Dommen fastslår, at det er ansvarspådragende at undlade tiltrængt vedligeholdelse, og at det er skadevolders bevisbyrde, at der foreligger egen skyld, således som …[udlejer] har påstået. I den forbindelse bemærker jeg, at det er …[udlejer] selv, som har fremkaldt niveauforskellen ved at køre med diverse maskiner på arealet. …[udlejer] har således været klar over, at arealet var i dårlig vedligeholdelsesmæssig stand."

Selskabet har i mail af 15/8 2014 til klagerens advokat afvist at yde tilsagn om retshjælpsdækning, og det fremgår bl.a.:

> "Det fremgår af sagsmaterialet, at din klient træder ved siden af gangsti og ud på græsset, og derved pådrager sig skader.
>
> Det er derfor alene relevant, om niveauforskellen mellem græs og gangareal i sig selv kan være ansvarspådragende.
>
> Niveauforskellen er på et par cm.
>
> Det følger af retspraksis, at det ikke er ansvarspådragende, at der er en niveauforskel mellem et gangareal og areal udenfor.
>
> Jeg henviser til eksempelvis FED 2000.1757V, FED2003.98V samt FED2008.122
>
> Vi skønner derfor ikke, at din klient kan vinde sagen, hvorfor vi ikke kan tilbyde at dække omkostningerne ved en retssag."

I brev af 6/1 2015 til selskabet har klageren bl.a. anført:

> "Jeg har i dag systematisk gennemgået teksten i de to retssager, som I har tilsendt min advokat, og har i teksterne fundet flere ting, som er værd at påpege, ikke at være ens med forholdene i min sag:
>
> **V.L.D. af 28/2 2003 SAG: 5. afd., A.S. Nr. B -1902 - 02** …

A gik som fodgænger på en gangsti, som var ca. 3 m. bred. *Denne gangsti er af en helt anden beskaffenhed end den jeg faldt på,* idet denne består af et anlagt fortov i halvdelen af gangstiens bredde. I den anden halvdel af gangstiens bredde, i rabatarealet, var der, på uheldstidspunktet grus, og en fastanlagt niveauforskel i forhold til fortovet, på ca. 4 cm. A faldt på grund af niveauforskellen! Det fremgår ligeledes, at, Citat...'Kommunen ikke var ansvarlig for A's tilskadekomst ved fald på grund af niveauforskel mellem flisebelagt gangareal og den tilstødende græsrabat, idet Kommunen ikke havde forsømt sin tilsyns- og vedligeholdelsespligt for den del af arealet, som lå udenfor det flisebelagte gangareal, og idet niveauforskellen ikke fandtes at overstige, hvad fodgængere måtte være forberedt på.'

…

I min sag er der tale om en ensartet anlagt gangsti, hvor fliserne er lagt i en bredde af 1,97 cm., og hvor fliserne oprindeligt er lagt 100 % i niveau med græsplænen, som støder op til. KUN der hvor …[udlejer]s gårdmænd bevidst har skåret hjørnet af ved ikke at rette traktor og anhænger op, da de kørte ind på gangstien, er der, på en længde af kun ca. 3 m. opstået en niveauforskel, som er af forskellig højde på det ca. 3 m. lange område! Niveauforskellen er derfor hverken opstået tilfældigt, ej heller ved en planlagt niveauforskel ved anlæggelse af fliserne, men er udelukkende opstået ved …[udlejer]s forkerte brug af gangarealet, som de samtidig ikke har vedligeholdt, trods kendskab til, at deres kørsel ud over fliserne skabte en niveauforskel! De færdes på samme sti hver dag, og mange gange om dagen, idet den omtalte gangsti fører direkte hen til deres arbejdsområde, værksteder samt Varmemesterboligen. Der er derfor tale om bevidst misvedligeholdelse af gangstien! De har ikke overholdt deres vedligeholdelsespligt. Dette ses bl.a. også af bulen midt på gangstien med store mellemrum mellem stenene i den modsatte ende af gangstien, som den dag i dag, stadig henstår til fare for fodgængere! (Se vedlagte foto)

Byretten og Landsretten fandt, at der på den gangsti, hvorpå A faldt, var en niveauforskel på 4 cm. mellem grus og fortov, samt at dette fremtrådte synligt ved gangstien/fortovet.
Som jeg læser dette, er niveauforskellen lagt ens langs hele denne gangstien, og ikke kun på et meget kort stykke af ca. 3 m.,, som på den gangsti, hvorpå jeg faldt!"

12/8 2002 SAG B S 2 - 6305/2001

I denne sag er der igen tale om en gangsti, som er 3 m. bred med en niveauforskel på 4 cm. Samtidig er der ifølge beskrivelsen tale om en mærkelig sammensat gangsti, som både består af fortov, grus og rabatareal, samt et akavet forløb, hvilket burde få fodgængere til at være ekstra opmærksomme, når de færdes her.
Beskaffenheden af denne gangsti kan ikke sammenlignes med den gangsti, hvorpå jeg faldt!

Kommunen har udarbejdet regler for, hvor stor niveauforskel der tillades ved fortovsfliser. Eksempelvis skal en niveauforskel på over 2,5 cm., ved et klasse 2 fortov, udbedres hurtigst muligt. 'Der er omvendt ingen regler for overgangen mellem fortovsfliser og rabatarealer'!

Jeg må her antage, at der er tale om gangstier og rabatarealer, som fortsat ligger, som de blev anlagt, og ikke er udsat for, at de bliver brugt på uhensigtsmæssig vis i form af at der bliver kørt ud over kanten med tunge køretøjer, som forårsager, at der opstår en niveauforskel, hvor før ingen var, og kun på et meget kort stykke af gangstien!

…

Min sag

…

I min sag er der ikke tale om, at flisegangen er anlagt med en planlagt niveauforskel!

Den blev derimod anlagt i 2006, så fliser og græs var 100 % i samme niveau. Flisegangen har en bredde på kun 1,97 m.
På grund af, at man fra ...[udlejer]s gårdmænds side, systematisk har skåret hjørnet af, hvor flisegangen starter, og bevidst kørt ud over flisekanten, for at undgå at rette traktor og anhænger op, var der opstået en niveauforskel, som var af forskellig højde, på de ca. 3 meters længde af flisegangen, hvor jeg faldt! Resten af flisegangen lå stadig i niveau med græsset.

Der er her således tale om, at der kun på et stykke af ca. 3 meters længde, af hele flisegangens samlede længde, var en niveauforskel af forskellige højder (se medsendte fotos, hvor en tommestok er påsat fliserne). Da uheldet skete, gik min søn og jeg ved siden ad hinanden på flisegangen. Jeg trådte på den yderste flisekant, men fik kun fodfæste under ca. halvdelen af foden. På grund af niveauforskellen på 3 cm. i højden, vrikkede jeg om på foden, og faldt ned på græsset med en brækket knogle i foden til følge!

At der var blevet kørt ud over kanten på fliserne kan tydeligt ses på de, fra min advokat, medsendte fotos af stedet! Det ses også tydeligt, at der forefindes hjulspor fra traktor og anhænger på stedet. Der er derfor tale om, at gangarealet er misvedligeholdt, da man fra ...[udlejer]s side først udbedrede dette efterfølgende, da man blev klar over, at jeg var faldet på stedet, samt havde rejst en erstatningssag hos deres forsikringsselskab, som påstår, at ...[udlejer], på trods af forelagte beviser i form af fotos fra stedet, ikke har misvedligeholdt deres vedligeholdelsespligt! Det skal nævnes, at de ikke, siden min faldskade i 2013, og efterfølgende reparation af stedet, har kørt ud over kanten på flisegangen, som nu, i hele sin længde, igen ligger i niveau med græsset, som støder op til. Længere nede ad samme flisegang er der dog, midt på stien, efter omlægning af skævheder på flisegangen for nogle år siden, opstået en større bule, hvorved stenene her, får et større og større mellemrum. På nuværende tidspunkt op til 3 cm. Hvis man træder ned i disse mellemrum med en højhælet sko, falder man og brækker sin ankel! Dette har stået i denne forfatning siden før mit uheld, og bliver ikke udbedret af ...[udlejer], trods deres vedligeholdelsespligt på stedet!

...[udlejer]s forsikringsselskab afslog mit krav om erstatning med den begrundelse, at jeg kunne have set mig bedre for, hvor jeg gik, da det jo var lyst på det tidspunkt, hvor jeg faldt!
…
I Jeres afslag på Retshjælpsdækning, via mail til min advokat, af 15.08.2014 skriver I, at jeg træder ved siden af gangstien og ud på græsset, og derved pådrager mig skader.
Jeg faldt ned ad en flise på det sted på gangstien, hvor der var opstået en niveauforskel på grund af **misvedligeholdelse fra ...[udlejer]s side.**
I skriver ligeledes, at niveauforskellen var et par cm. **Den var på 3 cm.** Var jeg trådt ved siden af, på et hvilket som helst andet sted på gangstien, ud over på det stykke på de ca. 3 meter med niveauforskel, var der intet sket, jeg var blot gået ud på græsset, men var ikke faldet! ! !"

I selskabets brev af 15/1 2015 selskabet fastholdt afslaget, og det fremgår bl.a.:

"Du gør - i forhold til V.L.D af 28. februar 2003 - gældende, at i dit tilfælde drejer det sig om en niveauforskel på en strækning af ca. 3 meter i forhold til den fulde strækning, hvor der ikke ses at være niveauforskelle, ligesom niveauforskellen her sandsynligvis er opstået i forbindelse med modpartens kørsel med arbejdsredskaber. Du mener derfor, at man burde have fortaget en reetablering af niveauforskellen, som ligger uden for selve gangarealet, på den aktuelle strækning.

…
Det er vores opfattelse, på trods af, at der måtte have været en niveauforskel, som modparten ved kørsel med arbejdsredskaber kan have været årsag til, mener vi ikke, at der har været udvist fejl og/eller forsømmelse ved, at man ikke efterfølgende har udlignet en sådan forskel.
…
Niveauforskellen ligger uden for det etableret gangareal, og i forbindelse med færden på gangarealet foreligger der ikke forhold, som nødvendiggør, at rabatarealet skal forceres. De lagte stens kant ses at være intakte og udgør ikke i sig selv ansvarspådragende uhensigtsmæssigheder i forhold til det tilstødende areal og den omstændighed, at du fik trådt så yderligt på stenens kant, at du desværre vrikkede om og faldt, kan efter vores opfattelse ikke føre til, at du vil kunne gennemføre en sag med et for dig gunstigt resultat."

I klageskema af 15/1 2015 til nævnet har klageren bl.a. gjort gældende:

"**Sagsfremstilling**
…
Jeg havde d. 18.07.2013 en faldskade på en flisebelagt gangsti ved min bopæl, hvorved jeg pådrog mig en fraktur på min venstre fod, så jeg efterfølgende var sygemeldt i 8 uger.
På den gangsti hvor jeg faldt, var der på grund af uhensigtsmæssig kørsel fra gårdmænds side med arbejdskøretøjer ud over flisekanten, opstået en niveauforskel på 3 cm., på en længde af ca. 3. meter. Hele flisegangen var anlagt i niveau med græsset, og lå også i niveau med græsset på resten af gangstien udover på de nævnte ca. 3 meter, hvor jorden var sunket, og græsset slidt af, i takt med kørsel udenfor gangstiens fliser. Jeg fik trådt, så jeg kun fik fodfæste under halvdelen af venstre fod, hvorved jeg vrikkede om, og faldt ned på græsset, med en brækket knogle i foden til følge.
Jeg rettede henvendelse til …[udlejer]s forsikringsselskab, som er '…[udlejers forsikringsselskab]', i håb om, at de, som ansvarsforsikring for …[udlejer] (hvor jeg har min bopæl), kunne dække min tabte arbejdsfortjeneste, samt svie og smerte. Dette viste sig dog ikke at være tilfældet, da '…[udlejers forsikringsselskab]' mente, at det var min egen skyld, at jeg var faldet på flisetrangen, og afslog at dække skaden.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?
Da jeg har Retshjælp i min indboforsikring, er der blevet ansøgt om retshjælpsdækning til at føre en retssag mod '…[udlejers forsikringsselskab]'. Dette er blevet afvist af mit forsikringsselskab, da de ikke mener, at jeg kan vinde sagen. Jeg har klaget over afslaget, og har i dag modtaget endnu et afslag.
Da jeg med tydelige fotos, taget på uheldsstedet, kan bevise, at der her er tale om misvedligeholdelse af et gangarealet (jeg har tydelige fotos af hjulspor og niveaumålinger med påsat tommestok), kan jeg ikke forstå, at jeg har fået et afslag. Jeg har, indtil klagen til Topdanmark, haft en advokat sat på sagen, som heller ikke kan forstå, hvorfor Topdanmark har afvist, at yde retshjælpsdækning til denne sag. Jeg har, for at spare salær til advokaten, midlertidigt selv overtaget sagen!"

I selskabets brev af 30/1 2015 til nævnet hedder det bl.a.:

"Advokat gør i sagen bl.a. gældende, at udlejeren i form af … skal anerkende, at de er erstatningsansvarlige for uheldet, da der er tale om en niveauforskel mellem flisearealet og et tilstødende græsareal og at der er andre steder end på selve skadestedet, hvor der er tale om afstand mellem fliserne.

Hertil gøres det gældende, at modpartens brug af arbejdsredskaber og køretøjer er skyld i niveauforskellen og uheldet kan tilskrives denne omstændighed.

…

Vi mener ikke, at ansvarsgrundlaget er til stede

I brevet til retshjælpsforsikringen bemærker advokaten bl.a., at han i sagen vil gøre krav godtgørelse for svie og smerte, tabt arbejdsfortjeneste samt varigt men.

I den forbindelse henviser advokaten til dommen U1998.1016V, som er vedlagt som bilag 8.

Det fremgår af dommen fra Vestre Landsret, at der var tale om erstatningsansvar som følge af, at der på en sti var tale om niveauforskel mellem fliserne på selve stien og at modparten havde undladt en tiltrængt vedligeholdelse.

Det er vores vurdering, at vores kundes sag med …[udlejer] ikke kan sammenlignes med omstændighederne i ovennævnte dom.

I vores kundes sag er der i området omkring uheldsstedet tale om en plan overflade uden niveauforskel mellem fliserne. Hertil er der tale om en nyere sti, som umiddelbart ikke trænger til vedligeholdelse i området omkring skadestedet.

At der jf. de indsendte billeder er tale om andre steder på stien, hvor der er tale om afstand mellem fliserne har efter vores ingen betydning, da det alene er selve vedligeholdelsesstanden af stien på selve uheldsstedet, som er afgørende for, om modparten kan ifalde et erstatningsansvar.

At årsagen til, at der er kommet en niveauforskel ifølge vores kundes opfattelse skyldes brug af arbejdsredskaber har efter vores opfattelse heller ikke nogen betydning, når man som udlejer ikke jf. praksis på området kan forvente at ifalde erstatningsansvar, når der er tale om en mindre niveauforskel mellem en sti og et tilstødende areal.

Samlet mener vi ikke, at ansvarsgrundlaget er til stede, hvilket er udgangspunktet for, om vores kunde kan forvente at føre sagen med et positivt resultat ved en domstolsprøvelse.

Landsretten har i flere tilfælde taget stilling til lignende sager

Vi har ved vores besvarelser fra den 5. august 2014 og 15. august 2014 gjort opmærksom på, at det følger af retspraksis, at det ikke er ansvarspådragende, at der er niveauforskel mellem et gangareal og et areal udenfor.

I den forbindelse henviser vi til dommene U.2000.1757V, FED2003.98V samt 2008.122, som er vedlagt dette brev som bilag 9.

I førstnævnte dom udtaler Landsretten, at det ikke i sig selv er ansvarspådragende, at der på uheldsstedet var en niveauforskel mellem en cykelsti og en rabat. Dertil bemærker Landsretten, at der efter det oplyste ikke var tale om noget i vejen med selve cykelstien. Det samme er tilfældet med uheldsstedet i sagen, som der nu er søgt om retshjælpsdækning til.

Men hensyn til dommen FED.2003.98V, så var en kommune ikke erstatningsansvarlig for skadelidtes tilskadekomst også selvom der var tale om niveauforskel mellem et flisebelagt gangareal og et tilstødende areal på cirka 4 cm. I sagen mod …[udlejer] oplyser kunden, at der alene er tale om en afstand til græsarealet på 3 cm.

Endelig har Østre Landsret ved dommen FED.2008.122 heller ikke fundet, at der var tale om erstatningsansvar på trods af der i denne sag også var tale om niveauforskel mellem en flisekant og et tilstødende område med grus.

Skadelidte har bevisbyrden for sit krav
I henhold til de danske erstatningsregler, skal skadelidte føre bevis for, at årsagen til en tilskadekomst alene beror på forhold, der kan bebrejdes modparten.

Samlet set er det vores opfattelse, at vores kunde og dennes advokat ikke har sandsynliggjort, at bevisbyrden er løftet for, at …[udlejer] har handlet ansvarspådragende, hvorfor vi i henhold til retshjælpsvilkårenes punkt 5, stk. 1. har afvist yde retshjælpsdækning til sagen. Retshjælpsforsikringen dækker kun omkostninger afholdt med rimelig grund.

Vi har bl.a. lagt vægt på at:
- På stedet, hvor uheldet er sket, er stien plan og uden afstand mellem fliserne
- Det er ikke ansvarspådragende, at der er tale om en niveauforskel mellem en sti og et tilstødende græsareal på nogle få cm
- Man må alene forvente et erstatningsansvar, hvis der er tale om niveauforskel mellem selve fliserne på uheldsstedet jf. U.1998.1016V, hvilket der ikke er tale om på uheldsstedet i denne sag
- At årsagen til niveauforskellen ifølge vores kunde muligvis skyldes modparten brug af arbejdsredskaber begrunder ikke i sig selv, at modparten har handlet ansvarspådragende
- Årsagen til faldet skyldes et hændeligt uheld og ikke modpartens manglende vedligeholdelse af stien
- Stien kan sammenlignes med et almindeligt fortov, hvor der altid er tale om en kant til vejen og hvor man ikke kan gøre et erstatningsansvar gældende, såfremt der sker et uheld
- Domspraksis støtter modpartens frifindelsespåstand, jf. U.2000.1757V, FED2003.98v samt 2008.122"

I klagerens brev af 18/2 2015 til nævnet hedder det bl.a.:

"Gennem hele sagen har jeg, på det kraftigste pointeret, at den gangsti hvorpå jeg faldt, fremstod med forskellige højder af niveauforskelle, 3 cm. helt præcis på faldstedet! Dette forårsaget af arbejdskørsel ud over fliserne, foretaget af …[udlejer]s gårdmænd. Derudover kan jeg, i form af fotos taget dagen efter faldulykken, bevise, at der ikke er tale om en gangsti, som 'ikke umiddelbart trænger til vedligeholdelse', som Topdanmark fejlagtigt konkluderer i deres svar til Klagenævnet!

Der er, og har **aldrig** været, en planlagt niveauforskel på de gangstier, som har været anlagt her i området, hvor jeg bor! Jeg har boet på adressen her i 24,5 år, og har aldrig været nødsaget til, at skulle passe ekstraordinært på, når jeg mange gange om dagen færdes her på området!

For at bevise dette, har vi taget flere fotos, som vedlægges, hvoraf det tydeligt fremgår, at der **ikke** er nogen niveauforskel mellem fliser og optilstødende græsarealer! Nogle steder er græsarealet endog lidt højere end flisegangene.
…
Ligeledes konkluderer Topdanmark, at Landsretten i flere tilfælde har taget stilling til lignende sager, samt at det ifølge retspraksis ikke er ansvarspådragende, at der er niveauforskel mellem et gangareal og et areal udenfor. Topdanmark nævner yderligere, at der i

den første dom, som de fremhæver, var en niveauforskel mellem en cykelsti og en rabat, samt at der i en anden dom også var tale om en niveauforskel, her på hele 4 cm., mellem et flisebelagt gangareal og et tilstødende gangarealet!

Jeg antager, at man her mener, at der er tale om en fast kontinuerlig niveauforskel hele stien/stierne igennem, og ikke, som i mit tilfælde, kun over et par meter, med forskellige højder, forårsaget af ukorrekt færden på gangstien!
…
Konklusion:
Der er, og har aldrig været, nogen niveauforskel på området, hvorpå flisegangene her er lagt! Årsagen til den på faldstedet opståede niveauforskel, som kun er af et par meters længde, skyldes ene og alene …[udlejer]s gårdmænds kontinuerlige kørsel ud over flisekanten.(tydelige hjulspor på jorden på fotos fra stedet)

Da …[udlejer]s ledelse blev gjort opmærksom på, at jeg var faldet her, og havde brækket en knogle i min fod, samt at kørslen ud over flisekanten havde forårsaget en niveauforskel, blev dette straks udbedret.

Der har, i den tid der er gået fra uheldstidspunktet i sommeren 2013, og indtil nu, ikke fortsat været blevet kørt ud over flisekanten. At området her blev udbedret, anser både jeg og min advokat, som en erkendelse af, at man fra …[udlejer]s side har erkendt sit ansvar for faldulykken!"

Selskabet har i brev af 3/3 2015 til nævnet bl.a. anført:

"Det fremgår bl.a. af vores kundes henvendelse, at hun mener, at Topdanmark har misforstået situationen omkring beskaffenheden af den gangsti, som hun faldt på, idet der på billederne ses, at niveauforskellen skyldes kørsel ud over flisekanten, da der er tydelige hjulspor mv.

Uanset om afstanden skyldes brug af arbejdsredskaber eller ej, så er det fortsat vores vurdering, at vores kunde ikke kan forvente et positivt resultat ved en domstolsprøvelse, da der ikke er tale om nævneværdige ujævnheder på stien på selve uheldsstedet. Dvs. at stien var plan på stedet, hvor uheldet fandt sted.

Vi er indforstået med, at der er tale om en niveauforskel til det tilstødende areal på uheldsstedet, hvilket vi heller ikke har lagt skjul på i vores tidligere besvarelser i sagen og vi finder derfor ikke, at vi har misforstået situationen omkring stiens beskaffenhed, som vores kunde ellers henviser til.

Som vi har bemærket i vores brev fra den 30. januar 2015, så har Landsretten i flere tilfælde fundet, at det ikke er ansvarspådragende, at der er tale om en afstand mellem en sti og et tilstødende areal i samme størrelsesorden, som det er tilfældet i denne sag.

At vores kunde fremhæver, at der andre steder end på uheldsstedet er tale om diverse ujævnheder ved stien og andre mangler ændrer ikke på, at modparten ikke kan anses for værende erstatningsansvarlig efter almindelig retspraksis."

I brev af 20/3 2015 til nævnet vedlagte klageren dommen U2015.248V, som hun bemærkede lignede hendes sag.

Nævnet er blevet forelagt billeder af gangstien.

I forsikringsbetingelserne hedder det bl.a.:

> "**2. Hvilke tvister er dækket af forsikringen?**
> 1 Forsikringen dækker tvister, som er opstået i privatlivet, og som efter deres art vil kunne behandles af en domstol efter retsplejelovens regler om civile sager. Forsikringen dækker også tvister af denne art, som efter parternes aftale i stedet behandles ved voldgift.
> 2 Ved tvister forstås konkrete aktuelle konflikter, som med rimelighed kan danne grundlag for et civilretligt søgsmål.
> 3 Selskabet skal - på det foreliggende grundlag - afgive udtalelse om, hvorvidt tvisten er dækket af forsikringen eller ikke. Selskabet har både ret og pligt til at give udtryk for tvivl om sagens rimelighed. Dækningstilsagn er begrænset til omkostninger, der står i et rimeligt forhold til sagens genstand.
> …
> **5. Hvilke omkostninger er ikke dækket af forsikringen?**
> 1 Omkostninger, som ikke er afholdt med rimelig grund, fx fordi sikrede ikke skønnes at have rimelig grund til at føre sagen, eller fordi disse ikke står i rimeligt forhold til sagens genstand."

Nævnet udtaler

Klageren ønsker retshjælpsdækning til en påtænkt retssag mod sin udlejer med påstand om, at udlejeren skal anerkende at være erstatningsansvarlig for en faldulykke, hvor hun pådrog sig et brud i foden.

Det fremgår af sagen, at klageren den 18/7 2013 kom gående på en flisebelagt gangsti tæt ved sin bolig, da hun trådte på den yderste del af flisegangen vrikkede om og mistede fodfæstet, da der var en niveauforskel på ca. 3 cm til det omkringliggende græsareal.

Om gangstien er det oplyst, at den har en bredde på ca. 2 meter og er anlagt i niveau med græsset. På de fremlagte fotos ses der at være opstået en niveauforskel på ca. 3 cm mellem gangstien og græsarealet over en distance på få meter.

Udlejeren har ved sit ansvarsforsikringsselskab afvist at være erstatningsansvarlig, og har bl.a. henvist til, at klageren var uopmærksom på tidspunktet for ulykken, og at dette var årsag til skadens indtræden.

13. 87550

Selskabet har afvist at yde tilsagn om retshjælpsdækning bl.a. med henvisning til klagerens uopmærksomhed, at der ikke var niveauforskel på selve gangstien, og at der efter retspraksis ikke er krav om, at der ikke må være niveauforskel mellem et gangareal og det tilstødende areal.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet ikke grundlag for at kritisere selskabets afslag på give forhåndstilsagn om dækning af omkostningerne til den påtænkte retssag.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at der ikke var niveauforskelle af betydning på flisegangen, oplysningerne om, at klagerens opmærksomhed var rettet mod en episode, hun opfattede som mistænkelig, og retspraksis vedrørende niveauforskelle mellem gangarealer og tilstødende områder.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Carsten Sennels